

ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ

Πρόσκληση για υποβολή παρατηρήσεων σύμφωνα με το άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ, σχετικά με την ενίσχυση C 11/2000 (πρώην N 166/99) — Ιταλία: επενδυτικές ενισχύσεις προς την Rivit SpA, βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα που δεν εμπίπτει στην ΕΚΑΧ

(2000/C 142/05)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Με επιστολή της 13ης Μαρτίου 2000 που αναδημοσιεύεται στην αυθεντική γλώσσα του κειμένου της επιστολής στις σελίδες που ακολουθούν την παρούσα περιληψη, η Επιτροπή κοινοποίησε στην Ιταλία την απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ σχετικά με την προαναφερθείσα ενίσχυση.

Τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους επί της ενισχύσεως μέσα σε ένα μήνα από την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας, στην ακόλουθη διεύθυνση:

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού
Διεύθυνση Κρατικών Ενισχύσεων II
Rue de la Loi/Wetstraat 200
B-1049 Βρυξέλλες
Φαξ (32-2) 296 95 79.

Οι παρατηρήσεις αυτές θα κοινοποιηθούν στην Ιταλία. Το απόρρητο της ταυτότητας του ενδιαφερόμενου μέρους που υποβάλει τις παρατηρήσεις μπορεί να ζητηθεί γραπτώς, με μνεία των σχετικών λόγων.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Με επιστολή της 17ης Μαρτίου 1999, που έλαβε και καταχώρισε η Επιτροπή στις 22 Μαρτίου 1999, οι ιταλικές αρχές κοινοποίησαν στην Επιτροπή την πρόθεσή τους να χορηγήσουν επενδυτική ενίσχυση στην επιχείρηση Rivit SpA. Η Επιτροπή ζήτησε συμπληρωματικές πληροφορίες με επιστολές της, στις 29 Μαρτίου και στις 8 Σεπτεμβρίου 1999, τις οποίες έλαβε στις 9 Αυγούστου 1999 και στις 12 Ιανουαρίου 2000 αντίστοιχα.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Η κοινοποιηθείσα ενίσχυση συνίσταται σε άμεση επιδότηση 186,6 εκατομμυρίων ιταλικών λιρών (0,096 εκατομμυρίων ευρώ) για την επένδυση 2,99 εκατομμυρίων ιταλικών λιρών (1,54 εκατομμυρίων ευρώ), που αντιπροσωπεύει ένταση ενίσχυσης 6,24 %, η οποία θα πραγματοποιηθεί από την Rivit SpA. Η ενίσχυση προτείνεται βάσει του ιταλικού νόμου αριθ. 488/92, η δε Rivit SpA είναι επιλέξιμη για κρατική ενίσχυση υπό την ιδιότητά της ως ΜΜΕ.

Η Rivit SpA είναι μια ιταλική εταιρεία, εγκατεστημένη στο Caltano της Βενετίας και παράγει σωλήνες και αγωγούς από ανοξείδωτο χάλυβα, διαφόρων διαστάσεων, συμπεριλαμβανομένων και μεγάλων (> 406,4 χιλιοστών). Σύμφωνα με τις παρασχεθείσες πληροφορίες, το μερίδιο των μεγάλων συγκολλημένων σωλήνων στο σύνολο της παραγωγής ανέρχεται σε 7 % περίπου.

Για να προσαρμοστεί καλύτερα στη ζήτηση, η εταιρεία αποφάσισε να επεκτείνει τις εγκαταστάσεις παραγωγής της προσθέτοντας ένα νέο βιομηχανικό κτίριο, που θα επιτρέψει την ορθολογικότερη

χρήση του χώρου και την αναδιοργάνωση της διαδικασίας παραγωγής. Ο καινούργιος εξοπλισμός περιλαμβάνει, ιδιαίτερα, ένα νέο σωλήνα αποσκωρίωσης καλύτερης ποιότητας και μεγαλύτερης ικανότητας (διπλάσιος από τον υπάρχοντα). Ο υπάρχων σωλήνας ψύξεως θα συνδεθεί με νέο κινητήριο οδηγό κυλίνδρων και περιστροφική μηχανή. Συνολικά, οι βελτιώσεις που θα προστεθούν θα συμβάλουν σημαντικά στη μείωση του χρόνου παραγωγής και θα επιτρέψουν στην επιχείρηση να αυξήσει την παραγωγή της, χρησιμοποιώντας την ίδια ποσότητα χάλυβα.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η Rivit SpA είναι μια μεσαίου μεγέθους επιχείρηση, σύμφωνα με τον ορισμό που δίδεται από την Επιτροπή στη σύστασή της της 3ης Απριλίου 1996, σχετικά με τον ορισμό μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων⁽¹⁾, απασχολεί λιγότερο από 250 άτομα (76 το 1998) και ο κύκλος εργασιών της είναι χαμηλότερος από 40 εκατομμύρια ευρώ (20 εκατομμύρια περίπου). Η επιχείρηση είναι εγκατεστημένη σε μια περιοχή η οποία δεν δικαιούται να λάβει περιφερειακή ενίσχυση, αλλά δεδομένου ότι είναι μια μικρομεσαία επιχείρηση δικαιούται να λάβει ενίσχυση μέχρι 7,5 %⁽²⁾. Εν πάση περιπτώσει, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι η επιχείρηση παράγει μεγάλους συγκολλημένους χαλύβδινους σωλήνες, είναι απαραίτητη η προηγούμενη κοινοποίηση της ενίσχυσης.

⁽¹⁾ ΕΕ L 107 της 30.4.1996, σ. 84.

⁽²⁾ Κατευθυντήριες γραμμές της Κοινότητας για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΕΕ C 213 της 23.7.1996, σ. 4).

Κατά την αξιολόγηση που πραγματοποιεί για μια επιχείρηση που παράγει χαλύβδινους σωλήνες, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη, σύμφωνα με το κοιντικό πλαίσιο, τις ενδεχόμενες σχέσεις της δικαιούχου επιχείρησης με μια επιχείρηση ΕΚΑΧ, προκειμένου να εξασφαλίσει ότι δεν θα μεταβιβαστεί ενίσχυση στον κλάδο σιδήρου και χάλυβα της ΕΚΑΧ, στο βαθμό που ως ενίσχυση χορηγούμενη σε θυγατρικές ομίλων παραγωγής σιδήρου και χάλυβα που δεν εμπίπτουν στην ΕΚΑΧ, ενδέχεται εντέλει να ευνοήσουν τον κλάδο ΕΚΑΧ. Η Rivit SpA δεν ανήκει ούτε έχει καμία σχέση με όμιλο παραγωγής σιδήρου και χάλυβα ΕΚΑΧ. Συνεπώς, μπορεί να θεωρηθεί ότι στην παρούσα περίπτωση ο κίνδυνος μεταφοράς της ενίσχυσης σε μια επιχείρηση ΕΚΑΧ είναι ελάχιστος ή ανύπαρκτος.

Η Επιτροπή λαμβάνει, επίσης, υπόψη την κατάσταση της αγοράς του επιμέρους κλάδου της επιχείρησης, ιδίως κατά πόσον ή όχι αντιμετωπίζει πρόβλημα διαρθρωτικής πλεονάζουσας παραγωγής. Αφού εξετάσει την κατάσταση της αγοράς στην οποία ασκεί δραστηριότητες η επιχείρηση, η Επιτροπή αξιολογεί την ενδεχόμενη επιπτώση της ενισχυόμενης επένδυσης στην κατάσταση αυτή, καθώς και στον ανταγωνισμό. Ο κλάδος στον οποίο δραστηριοποιείται η επιχείρηση είναι ο κλάδος των συγκολλημένων σωλήνων και ιδιαίτερα ο κλάδος των μεγάλων συγκολλημένων σωλήνων. Παρά το ότι η επιχείρηση παράγει, επίσης, σωλήνες μικρού μεγέθους, δεδομένου ότι μπορεί να χρησιμοποιήσει τον ίδιο σωλήνα αποσκωρίωσης για την κατασκευή οποιουδήποτε μεγέθους σωλήνα, η Επιτροπή είναι υποχρεωμένη να αξιολογήσει την ενισχυόμενη επένδυση σαν να επρόκειτο να χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά για την παραγωγή μεγάλων συγκολλημένων σωλήνων. Η εξοικονόμηση χρόνου παραγωγής και η αύξηση της παραγωγικής ικανότητας που θα επιτρέψει η ενισχυόμενη επένδυση μπορεί να χρησιμοποιηθεί πλήρως για την παραγωγή μεγάλων σωλήνων, εφόσον η επιχείρηση θεωρήσει κάτι τέτοιο απαραίτητο.

Από τα μέσα της δεκαετίας του '80 υπάρχει πλεονάζουσα παραγωγή στον κλάδο των σωλήνων από χάλυβα. Η κατάσταση βελτιώθηκε το 1998, έτος κατά το οποίο η παραγωγική ικανότητα αυξήθηκε σε 64 %, αλλά το επίπεδο αυτό είναι ακόμη πολύ χαμηλό για να θεωρηθεί ότι ο κλάδος δεν αντιμετωπίζει πλέον ύφεση. Με την υφιστάμενη κατάσταση είναι δύσκολο να δικαιολογηθεί επιδότηση της αύξησης της παραγωγής στην ΕΕ. Παρά το γεγονός ότι η Rivit SpA είναι μεσαίου μεγέθους επιχείρηση και συνεπώς η παραγωγή της δεν αντιπροσωπεύει σημαντικό μερίδιο του κλάδου στην Ευρώπη, η αύξηση της παραγωγικής ικανότητας στην οποία θα οδηγήσει η νέα επένδυση είναι σημαντική. Για το λόγο αυτό η Επιτροπή πιστεύει ότι στο παρόν στάδιο της εξέτασης της ενίσχυσης η εν λόγω επένδυση θα έχει αρνητικές επιπτώσεις για τον ανταγωνισμό του κλάδου.

Στην αξιολόγησή της, επίσης, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη την περιφερειακή διάσταση της ενισχυόμενης επένδυσης. Εάν η δικαιούχος επιχείρηση είναι εγκατεστημένη σε ενισχυόμενη περιοχή, τα ενδεχόμενα οφέλη που θα προσφέρει η ενισχυόμενη επένδυση στην ανάπτυξη της περιφέρειας θα αντισταθμιστούν έναντι των ενδεχόμενων αρνητικών επιπτώσεων στον ανταγωνισμό. Η Rivit SpA είναι, ωστόσο, εγκατεστημένη στο Caltrano, στην περιφέρεια της Βενετίας, η οποία δεν είναι ενισχυόμενη περιοχή. Παρά το ότι η Επιτροπή αντιμετωπίζει ευνοϊκά τις ενισχύσεις προς ΜΜΕ προκειμένου να συμβάλουν στην οικονομική ανάπτυξη της περιοχής⁽³⁾, στο στάδιο αυτό η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρήσει ότι η ενδε-

χόμενη θετική επίπτωση στην οικονομία θα αντισταθμίσει τις αναμενόμενες αρνητικές επιπτώσεις στον κλάδο.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Παρά το ότι η Rivit SpA είναι μεσαίου μεγέθους επιχείρηση σύμφωνα με τον ορισμό που δίνει η Επιτροπή, μετά από εξέταση *prima facie* και δεδομένης της ύφεσης της αγοράς, η Επιτροπή πιστεύει ότι οι ενδεχόμενες αρνητικές επιπτώσεις στον κλάδο εξουδετερώνουν τα ενδεχόμενα οφέλη τα οποία θα αποκόμιζε ενδεχομένως η περιοχή από την ενισχυόμενη επένδυση.

ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ

«PROCEDIMENTO

Con lettera datata 17 marzo 1999, pervenuta e registrata presso la Commissione il 22 marzo 1999, le autorità italiane hanno notificato alla Commissione l'intenzione di concedere un aiuto agli investimenti alla società Rivit SpA. La Commissione ha chiesto informazioni complementari con lettere datate 29 marzo e 8 settembre 1999. Tali informazioni le sono pervenute rispettivamente il 7 agosto 1999 e il 12 gennaio 2000.

DESCRIZIONE DETTAGLIATA DELL'AIUTO

L'aiuto notificato comprende un contributo in conto in capitale di 186 600 milioni di ITL (0,096 milioni di EUR) a fronte di un investimento di 2,99 miliardi (1,54 milioni di EUR), corrispondente ad un'intensità del 6,24 %, che verrà realizzato da Rivit SpA. L'aiuto è proposto in base alla legge italiana n. 488/92, giacché la società Rivit SpA può beneficiare di aiuti di Stato essendo una PMI.

La Rivit SpA è una società italiana, ubicata a Caltrano (Veneto) che produce tubi in acciaio inossidabile di varie dimensioni, inclusi quelli a grande diametro (> 406,4 mm). Prima dell'investimento la capacità produttiva annuale dell'impresa è di 4 620 tonnellate per turno. Nel 1998 l'impresa, che aveva un organico medio di 76 unità, ha realizzato un fatturato di 18,4 milioni di EUR. La situazione finanziaria della società è equilibrata. Secondo le informazioni fornite, la percentuale di tubi saldati di grandi dimensioni rispetto alla produzione totale è del 7 % circa.

Al fine di meglio adeguarsi alla domanda, la società ha deciso di ampliare lo stabilimento di produzione mediante la costruzione di un nuovo corpo di fabbrica che permetterà un uso più razionale dello spazio e la riorganizzazione del processo produttivo. Il nuovo capannone comprende, tra l'altro, un nuovo impianto di decapaggio caratterizzato da un livello più elevato (doppio rispetto all'attuale) di qualità e di capacità. All'attuale impianto di raffreddamento verrà abbinato un nuovo impianto per l'avanzamento e il rotolamento dei tubi. Complessivamente, il piano d'investimento contribuirà notevolmente a ridurre i tempi di produzione e quindi permetterà alla società, con la stessa quantità di acciaio, di aumentare del 40 % la produzione.

⁽³⁾ Κατευθυντήριες γραμμές της Κοινότητας για τις κρατικές ενισχύσεις στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΕΕ C 213 της 23.7.1996, σ. 4).

VALUTAZIONE

La Rivit SpA è una società di media dimensione conforme alla definizione di piccola e media impresa stabilita dalla Commissione nella raccomandazione del 3 aprile 1996 ⁽⁴⁾: ha infatti un organico inferiore a 250 persone (76 nel 1998) e un fatturato inferiore a 40 milioni di EUR (circa 20 milioni di EUR). La società è ubicata in un'area che non può beneficiare degli aiuti regionali ma, poiché è una società di medie dimensioni, può fruire di aiuti a concorrenza del 7,5 % ⁽⁵⁾.

Ciononostante, dato che la società produce tubi saldati in acciaio di grandi dimensioni, è necessaria la notifica preventiva dell'aiuto. L'inquadramento comunitario dei settori siderurgici fuori CECA ⁽⁶⁾, stabilisce al punto 4.1 a), che gli Stati membri notificano preventivamente alla Commissione ogni progetto di aiuto relativo ai sottosettori dei tubi non saldati e dei tubi saldati di notevoli dimensioni e ciò astrazione fatta dall'importanza degli aiuti o dalle regioni dove si trovano le imprese che ne fruiscono. L'Italia ha adempiuto tale obbligo.

La Commissione, quando valuta un aiuto in favore di una società che produce tubi di acciaio, tiene conto, conformemente alla normativa comunitaria, di eventuali legami tra la società beneficiaria ed una società CECA onde accertarsi che non vi sia trasferimento di aiuti al settore acciaio CECA per il fatto che un aiuto concesso ad affiliate di gruppi siderurgici non CECA potrebbe finire per avvantaggiare il settore CECA.

La Rivit SpA non appartiene né ha alcun legame con un gruppo siderurgico CECA. Pertanto, nella fattispecie, si può ritenere che il rischio di trasferimento dell'aiuto ad un'impresa CECA sia minimo o inesistente.

La Commissione tiene anche conto della situazione di mercato del sottosettore in cui opera l'impresa, in particolare per verificare che non presenti una sovraccapacità strutturale. Dopo aver individuato la situazione del mercato in cui opera la società, la Commissione valuta il possibile effetto dell'investimento sovvenzionato su detta situazione e sulla concorrenza.

Il settore rilevante ai fini della società in questione è quello dei tubi di acciaio saldati, in particolare dei tubi saldati di grandi dimensioni. Benché la società produca anche tubi di piccole dimensioni, dato che può utilizzare la stessa linea nuova di decapaggio per la produzione di qualsiasi tipo di tubi, la Commissione deva valutare l'effetto dell'aiuto sovvenzionato come se fosse utilizzato esclusivamente per la produzione di tubi di acciaio saldati di grandi dimensioni. I risparmi in termini di tempo di produzione e l'aumento della capacità produttiva resi possibili dall'investimento sovvenzionato, possono essere pienamente utilizzati per la produzione di tubi di grandi dimensioni qualora la società lo ritenga necessario.

Il settore dei tubi d'acciaio presenta ormai dalla metà degli anni '80 una costante sovraccapacità produttiva. A metà degli anni '90 il tasso di utilizzazione degli impianti nell'Unione europea era ancora del 50 % nel sottosettore dei tubi saldati di grandi dimensioni. La situazione è migliorata nel 1998 anno in cui il

tasso di utilizzazione della capacità è salito al 64 %, ma tale livello è tuttora troppo basso per ritenere che il settore non sia più depresso. Data questa situazione, è difficile giustificare il finanziamento di nuove capacità nell'Unione europea. Benché la Rivit SpA sia soltanto un'impresa di medie dimensioni e quindi la sua produzione non rappresenti una percentuale importante del settore in Europa, l'aumento della capacità produttiva conseguente al nuovo investimento è notevole. La Commissione, nella fase attuale di esame dell'aiuto, ritiene pertanto che l'investimento sovvenzionato avrà un effetto negativo sulla concorrenza nel settore.

Ai fini della valutazione del caso, la Commissione tiene inoltre conto della dimensione regionale degli investimenti sovvenzionati. Quando l'impresa beneficiaria è ubicata in un'area assistita, devono essere valutati i benefici potenziali che l'investimento sovvenzionato presenta per lo sviluppo della regione rispetto agli eventuali effetti negativi che esso provoca sulla concorrenza. Tuttavia la Rivit SpA è ubicata a Caltrano, in Veneto, in un'area non assistita. Benché, in generale, la Commissione adotti un atteggiamento positivo per quanto riguarda gli aiuti alle PMI in considerazione del loro contributo allo sviluppo economico e regionale ⁽⁷⁾, in questa fase, la Commissione non può ritenere che l'eventuale effetto positivo della misura in questione sull'economia sia superiore ai previsti effetti negativi della medesima sul settore.

CONCLUSIONE

Nonostante la Rivit SpA sia un'impresa di media dimensione in base alla definizione della Commissione, dopo un primo esame, e tenuto conto della situazione depressa del mercato, la Commissione ritiene che gli eventuali effetti negativi sul settore derivanti dall'investimento sovvenzionato superino i potenziali benefici che l'economia della regione potrebbe trarne.

Di conseguenza, la Commissione non può escludere che la compatibilità dell'aiuto proposto dall'Italia in favore della società produttrice di tubi di acciaio Rivit SpA susciti dubbi. Al fine di poter valutare l'impatto sulla concorrenza e sul commercio intracomunitario della misura proposta, s'impone quindi l'avvio del procedimento dell'articolo 88, paragrafo 2 del trattato CE per fornire a tutte le parti interessate la possibilità di presentare osservazioni prima che la Commissione adotti una decisione definitiva.

Tenuto conto di quanto precede, la Commissione, nell'ambito del procedimento di cui all'articolo 88, paragrafo 2, del trattato CE, invita l'Italia a presentarle le proprie osservazioni e a fornirle ogni informazione utile ai fini della valutazione dell'aiuto entro un mese dalla data di ricezione della presente lettera al beneficiario potenziale dell'aiuto.

La Commissione richiama all'attenzione del governo italiano che l'articolo 88, paragrafo 3, del trattato CE ha effetto sospensivo e che in forza dell'articolo 14 del regolamento (CE) n. 659/1999, essa può imporre allo Stato membro interessato di recuperare dal beneficiario ogni aiuto versato illegalmente.»

⁽⁴⁾ GU L 107 del 30.4.1996, pag. 84.

⁽⁵⁾ Orientamenti comunitari sugli aiuti di Stato alle piccole e medie imprese, (GU C 213 del 23.7.1996, pag. 4).

⁽⁶⁾ GU C 320 del 13.12.1988, pag. 3.

⁽⁷⁾ Disciplina comunitaria degli aiuti di Stato alle piccole e medie imprese, (GU C 213 del 23.7.1996, pag. 4).